

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.07- 05.01/053.00.2/Б/ОК22- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 1 / 11

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Вченою радою факультету
педагогічних технологій та
освіти впродовж життя

31 серпня 2023 р., протокол № 11

Голова Вченої ради

Оксана ЧЕРНИШ

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «СОЦІАЛЬНА ПСИХОЛОГІЯ»

для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр»
спеціальності 053 «Психологія»
освітньо-професійна програма «Екстремальна психологія»
факультет педагогічних технологій та освіти впродовж життя
кафедра психології та соціального забезпечення

Схвалено на засіданні кафедри
психології та соціального
забезпечення
28 серпня 2023 р., протокол № 7

В. о. завідувача кафедри
психології та соціального
забезпечення

 Марина ОКСЮТОВИЧ

Гарант освітньо-професійної
програми

 Марина ОКСЮТОВИЧ

Розробник: кандидат філософських наук, доцент кафедри психології та
соціального забезпечення ОКСЮТОВИЧ Марина

Житомир
2023-2024 н. р.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.07- 05.01/053.00.2/Б/ОК22- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 2 / 11

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів 3	Галузь знань: 05 «Соціальні та поведінкові науки»	Нормативна
Модулів – 1	Спеціальність: 053 «Психологія»	Рік підготовки:
Змістових модулів – 2		2-й
Загальна кількість годин – 90		Семестр
		3-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи студента – 2,6	Освітній рівень: «бакалавр»	Лекції
		16 год.
		Практичні, семінарські
		32 год.
		Лабораторні
		– год.
		Самостійна робота
42 год.		
	Індивідуальні завдання	
	Вид контролю: залік	

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить: для денної форми навчання – 53% / 47%.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.07- 05.01/053.00.2/Б/ОК22- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 3 / 11

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни полягає у формуванні у студентів наукового уявлення про предмет, методи та завдання соціальної психології, її основні категорії; висвітленні методологічних засад та забезпеченні поглибленого розуміння особливостей розвитку соціальної психології як науки; ознайомленні з теоретичними засадами, технологіями та сучасною проблематикою соціальної психології; покращенні практичної підготовки щодо розуміння і ефективного розв'язання соціально-психологічних проблем суспільного життя; формуванні загальнокультурних та професійних компетентностей, зокрема, здатності використовувати в прикладних дослідженнях базові знання з теорії та методології соціальної психології; створенні умов для засвоєння знань щодо соціально-психологічних феноменів, їх закономірностей та механізмів задля формування готовності самостійно пізнавати, аналізувати, шукати глибинні взаємозв'язки соціопсихологічних явищ; розвитку здатностей проводити дослідження на основі наукового світогляду; виокремлювати, систематизувати, розв'язувати та прогнозувати актуальні психологічні проблеми, чинники та тенденції функціонування й розвитку особистості, соціальних груп і організацій на різних рівнях психологічного дослідження.

Завдання навчальної дисципліни:

- надати відомості щодо предмету, специфіки, методів, основних шкіл та напрямків соціальної психології як базової психологічної дисципліни;
- ознайомити студентів із сутністю, місцем і роллю соціальної психології в системі наукового знання, її концептуальним апаратом, з основними поняттями та принципами;
- висвітити сучасні напрямки розвитку та сучасний стан прикладної соціальної психології;
- розкрити зміст суспільних явищ та процесів з позицій соціальної психології;
- ознайомити з проблемою особистості в соціальній психології, надати відомості щодо сучасних психодіагностичних методик, що застосовуються при дослідженні особистості та її соціальних установок;
- сприяти формуванню у майбутніх фахівців здатності вбачати та усвідомлювати соціально-психологічні проблеми особистості, її соціалізації, активізації особистісного та творчого потенціалу;
- надати відомості щодо факторів, що сприяють особистісному зростанню та самореалізації людини;
- сформувати розуміння природи і специфіки проблеми міжособистісної взаємодії;
- надати інформацію про соціальну групу як об'єкт соціальнопсихологічного дослідження;

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.07- 05.01/053.00.2/Б/ОК22- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 4 / 11

- сформувані цілісне уявлення про особливості функціонування соціальних груп, внутрігрупових і міжгрупових відносин;
- розвинути уявлення про соціально-психологічні закономірності спілкування та взаємодії у соціальних групах;
- сформувані уміння аналізувати внутрігрупові і міжгрупові відносини, соціально-психологічні явища у великих групах;
- розкрити діагностичні можливості соціальної психології, навчити майбутнього фахівця застосовувати методи соціальної психології з метою дослідження соціально-психологічних явищ;
- сформувані уявлення щодо методів психологічної допомоги інструментами прикладної соціальної психології.

Відповідно до Стандарту вищої освіти України (перший (бакалаврський) рівень, галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки, спеціальність 053 «Психологія»), змісту освітньо-професійної програми, опанування навчальної дисципліни «Соціальна психологія» забезпечуватиме формування **інтегральної компетентності**: здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері психології, що передбачають застосування основних психологічних теорій та методів та характеризуються комплексністю і невизначеністю умов; та таких загальних (ЗК) та спеціальних компетентностей (СК):

ЗК8. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК9. Здатність працювати в команді.

ЗК12. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

СК3. Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків. надавати психологічну допомогу (індивідуальну та групову).

СК9. Здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну відповідно до запиту.

СК13. Володіти навичками психологічного аналізу, прогнозу, надання практичних рекомендацій.

Отримані знання з навчальної дисципліни «Соціальна психологія» стануть складовими таких програмних **результатів навчання**:

РН2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань.

ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності.

РН14. Ефективно виконувати різні ролі у команді у процесі вирішення фахових завдань, у тому числі демонструвати лідерські якості.

РН17. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідас ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.07- 05.01/053.00.2/Б/ОК22- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 5 / 11

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1.

Тема 1. Соціальна психологія як наука.

1. Соціальна психологія в системі наукового знання.
2. Основні періоди розвитку соціальної психології.
3. Предмет, функції та завдання соціальної психології.
4. Методи соціальної психології.

Тема 2. Проблема особистості у соціальній психології.

1. Поняття особистості у соціальній психології. Соціально-психологічні теорії особистості.
2. Особливості взаємозв'язку особистості і суспільства.
3. Психологічна структура особистості, її становлення в процесі індивідуального розвитку.
4. Спрямованість, мотиви діяльності та формування соціальнопсихологічних властивостей особистості.

Тема 3. Соціальні цінності та норми в структурі суспільної свідомості.

1. Поняття цінностей у соціальній психології.
2. Соціальні цінності і соціальні спільноти.
3. Критика традиційних цінностей як підстава соціальної модернізації.
4. Соціальний досвід і джерела цінностей.

Тема 4. Інтелект у структурі індивідуальності.

1. Соціалізація: поняття, функції, фактори.
2. Механізми, стадії та сфери соціалізації.
3. Соціально-психологічна адаптація: значення, зміст та етапи.
4. Критерії та види соціально-психологічної адаптації.

Змістовий модуль 2.

Тема 5. Соціальна психологія груп і міжгрупової взаємодії.

1. Феномен групи з погляду соціальної психології.
2. Групова динаміка.
3. Керівництво і лідерство у соціальних групах.
4. Психологічний аналіз протиріч і конфліктів у міжгруповій взаємодії.

Тема 6. Соціальні установки та особистість у групі.

1. Соціальна установка: структура та функції. Соціальні стереотипи.
2. Статусно-рольові характеристики положення особистості у групі.
3. Групові норми та цінності, санкції та їх призначення.
4. Вплив групи на особистість та особистості на групу.

Тема 7. Спілкування як феномен соціальної психології.

1. Загальна характеристика спілкування як специфічної форми взаємодії між людьми.
2. Функції, види та структура спілкування.
3. Вербальні та невербальні засоби спілкування.
4. Феномени ідентифікації, рефлексії та емпатії.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.07- 05.01/053.00.2/Б/ОК22- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 6 / 11

Тема 8. Психологічні особливості великих соціальних груп.

1. Велика соціальна група. Психологічні особливості соціальних класів.
2. Психологічні особливості етнічних груп.
3. Стихійні соціальні групи та соціальні рухи.
4. Соціально-психологічні проблеми міжкультурної адаптації.

4. СТРУКТУРА (ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН) НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Кредитні модулі	Змістові модулі	Кількість годин			
		Всього	Лекції	Практичні	Самостійна робота
№1	Змістовий модуль 1				
	Тема 1. Соціальна психологія як наука.	10	2	2	6
	Тема 2. Проблема особистості у соціальній психології.	10	2	4	4
	Тема 3. Соціальні цінності та норми в структурі суспільної свідомості.	12	2	4	6
	Тема 4. Соціалізація та соціально-психологічна адаптація.	10	2	4	4
	МКР №1	2	–	2	–
	Разом змістовий модуль 1	44	8	16	20
№2	Змістовий модуль 2				
	Тема 5. Соціальна психологія груп і міжгрупової взаємодії.	10	2	2	6
	Тема 6. Соціальні установки та особистість у групі.	10	2	4	4
	Тема 7. Спілкування як феномен соціальної психології.	12	2	4	6
	Тема 8. Психологічні особливості великих соціальних груп.	12	2	4	6
	МКР №2	2	–	2	–
	Разом змістовий модуль 2	46	8	16	22
РАЗОМ		90	16	32	42

5. ТЕМИ СЕМІНАРСЬКИХ (ПРАКТИЧНИХ) ЗАНЯТЬ

№	Назва теми	К-ть годин
1.	Тема 1. Соціальна психологія як наука.	2
2.	Тема 2. Проблема особистості у соціальній психології.	4

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.07- 05.01/053.00.2/Б/ОК22- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 7 / 11

3.	Тема 3. Соціальні цінності та норми в структурі суспільної свідомості.	4
4.	Тема 4. Соціалізація та соціально-психологічна адаптація.	4
5.	МКР №1	2
6.	Тема 5. Соціальна психологія груп і міжгрупової взаємодії.	2
7.	Тема 6. Соціальні установки та особистість у групі.	4
8.	Тема 7. Спілкування як феномен соціальної психології.	4
9.	Тема 8. Психологічні особливості великих соціальних груп.	4
10.	МКР №2	2
РАЗОМ		32

6. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Передбачається, що в період вивчення дисципліни студент самостійно розв'язує домашнє завдання, вивчає матеріал курсу в процесі підготовки до практичних занять та семінарів, а також в цілому перед сесією. Частка самостійної роботи при вивченні навчальної дисципліни складає 47% (42 год.).

7. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

1. Формування словника термінів у сфері соціальної психології.
2. Опрацювання теоретичних конструкцій основних концепцій соціальної психології.

Орієнтовний перелік тем для індивідуальних завдань:

1. Експериментально-прикладний етап розвитку соціальної психології.
2. Особливості експериментального етапу розвитку соціальної психології.
3. Розвиток соціальної психології в Україні на межі ХХ-ХХІ століття.
4. Гуманістичний напрямок в соціальній психології.
5. Психоаналітичний напрямок в сучасній соціальній психології.
6. Соціально-екологічна теорія У.Бронфенбреннера.
7. Когнітивний напрямок в соціальній психології.
8. Форми існування соціально-психологічних явищ.
9. Спеціалізовані соціально-психологічні методи.
10. Специфічні особливості соціально-психологічного консультування.
11. Проблема типології особистості в соціально-психологічній науці.
12. Соціально-психологічний тренінг як засіб підвищення соціально-психологічної компетентності особистості.
13. Основні теоретичні напрямки дослідження процесу соціалізації особистості.
14. Аналіз теоретичних підходів до проблеми стадійності соціалізації особистості.
15. Особливості впливу деструктивних культур на особистість.
16. Спілкування як соціальна потреба людини.
17. Правила і техніки ефективного спілкування.
18. Проблема квазіспілкування у сучасному суспільстві.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідас ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.07- 05.01/053.00.2/Б/ОК22- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 8 / 11

19. Наукові дослідження афіліації як потреби у спілкуванні.
20. Невербальні засоби комунікації.
21. Дослідження взаємодії в концепції «символічного інтеракціонізму».
22. Особливості візуальної психодіагностики.
23. Сучасна теорія каузальної атрибуції Фріца Хайдера.
24. Сутність фундаментальної помилки каузальної атрибуції.
25. Особливості психологічного впливу у процесі спілкування.
26. Комунікативний потенціал малої соціальної групи.
27. Психологія масових явищ та масових комунікативних процесів.
28. Психологія соціальних класів.
29. Особливості поведінки людей в умовах урбаністичного середовища.
30. Психологія мас Г.Лебона.

8. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Під час навчання використовуються такі методи і прийоми як дискусія, самоаналіз, тестування, виконання професійно-орієнтованого завдання, воркшопи, дослідницько-пошукові, практико-орієнтовані методи, консультації, методи обробки, аналізу, синтезу. Також застосовуються традиційні та сучасні технології, а саме: особистісно-орієнтована, інформаційно-комп'ютерні, інтерактивні, ігрові, проблемно-орієнтовані та технології змішаного навчання. Дані технології реалізуються у формі спостереження.

9. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Контроль складається з поточного контролю виконання студентами самостійної роботи та модульного контролю, контролю виконання індивідуальних завдань та семестрового контролю.

Модульний контроль здійснюється шляхом перевірки графіку відвідування студентами лекційних та практичних занять та опрацювання відповідного матеріалу (у випадку пропуску занять), перевірки домашніх завдань, усного та письмового опитування і завершується написанням модульної контрольної роботи.

Семестровий контроль здійснюється шляхом складання заліку.

10. СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ

Критерії оцінювання модульного контролю*

Форма контролю	Максимальна кількість балів
Всього за блок змістовних модулів 1	50

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.07- 05.01/053.00.2/Б/ОК22- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 9 / 11

– перевірка домашніх завдань	5
– оцінювання відвідування	5
– усні опитування	5
– письмові опитування	10
Модульна контрольна робота № 1	25
Всього за блок змістовних модулів 2	50
– перевірка домашніх завдань	5
– оцінювання відвідування	5
– усні опитування	5
– письмові опитування	10
Модульна контрольна робота № 2	25

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Правильна відповідь на тестові питання	0,5 балів
Кількість тестових питань	50
Максимальна кількість балів	25

Підсумковий контроль

1. Оцінювання якості засвоєння дисципліни за всіма видами навчальних занять проводиться без участі студента на підставі усіх попередніх модульних контролів, що передбачені навчальним планом шляхом визначення середньозваженого балу (округленого до сотих) результатів модульних контролів.

2. Загальна кількість балів та результати семестрового контролю доводяться до відома студента. При проведенні підсумків семестрового контролю необхідно враховувати наступне:

у разі, якщо студент погоджується з результатом контролю, відповідна кількість балів та оцінка (за національною шкалою та шкалою ECTS) виставляються в екзаменаційну відомість;

у разі, якщо студент отримав від 0 до 59 балів, то в екзаменаційну відомість за національною шкалою виставляється оцінка “незадовільно” (“F” та “FX” відповідно до шкали ECTS). Складання іспиту оцінюється в 100 балів та проводиться за направленням з деканату;

у разі, якщо студент, який отримав позитивну оцінку за результатами модульного контролю, має бажання підвищити результати семестрового контролю, то він складає залік зі всього курсу під час сесії (за розкладом), результати якого виставляються у відомість.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.07- 05.01/053.00.2/Б/ОК22- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 10 / 11

11. РОЗПОДІЛ БАЛІВ

Поточне тестування та самостійна робота								Сума
Змістовні модулі (ЗМ)								
ЗМ1				ЗМ2				100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	
12	14	12	12	12	12	14	12	

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За шкалою	Екзамен	Залік	Бали
A	Відмінно	Зараховано	90-100
B	Добре	Зараховано	82-89
C			74-81
D	Задовільно	Зараховано	64-73
E			60-63
FX	Незадовільно	Не зараховано	35-59
F		Не зараховано	0-34

12. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна література:

1. Воляннюк Н.Ю., Ложкін Г.В., Винославська О.В. та ін., «Соціальна психологія»: навчальний посібник Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019 – 254 с.
2. Гроф С., «Психологія майбутнього. Уроки сучасних досліджень самості.» Львів: Terra Incognita, 2019 – 400 с.
3. Орбан-Лембрик Л. Е., «Види психологічного впливу.», 2020
4. Горностай П.П., Слюсаревський М.М., Татенко В.О., Титаренко Т.М., Хазратова Н.В. та ін.; за ред. Слюсаревського М.М., «Основи соціальної психології»: підручник для закладів вищої освіти Київ: Талком, 2018 – 580 с.
5. Сабадуха В.О., «Метафізика суспільного та особистісного буття.» Івано-Франківськ: ІФНТУНГ, 2019 – 647 с.
6. «Соціальна психологія в Україні»: довідник / за ред. Слюсаревського М.М.; упоряд. Ревера І.І., Фіськович С.Є.; Ін-т соц. та політ. психології НАПН України. – Вид. друге, перероб. і допов. Київ: Талком, 2019 – 324 с.
7. Татенко В., «Соціальна психологія впливу»: [монографія] / Акад. пед. наук України, Ін-т соц. та політ. психології; Київ: Міленіум, 2018 – 215 с.
8. Cass R. Sunstein. Conformity. The Power of Social Influences. 2019 – 176 p.

Допоміжна література

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.07- 05.01/053.00.2/Б/ОК22- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 11 / 11

1. Дуткевич Т. В. Загальна психологія. Теоретичний курс : навчальний посібник / Т. В. Дуткевич. – К.: Центр учбової літератури, 2019. – 388 с.

2. Загальна психологія. Семінарські та практичні заняття : методичний посібник. – К.: ПП «Дірект Лайн», 2019. – Частина 1. – 72 с.

3. Приходько Ю. О., Юрченко В. І. Психологічний словник-довідник : навч. посіб., 4-те вид., випр. і доп. – К.: Каравела, 2020. – 418 с.

4. Кацавець Р.С. Психологія особистості : навчальний посібник. К.: Алерта, 2021. – 134 с.

5. Kapatsyna, A. (2022). Methodological recommendations for the implementation of the coach-mentoring system in order to develop the professional competencies of managers. *Public Administration and Law Review*, (3), 116–122. <https://doi.org/10.36690/2674-5216-2022-3-116>

6. Storozhuk, S. (2021). Psychological aspects of image formation as an important indicator of performance in the current context of corporate culture development. *Public Administration and Law Review*, (3), 72–79. <https://doi.org/10.36690/2674-5216-2021-3-72>

Інформаційні ресурси в Інтернеті:

1. Електронна бібліотека Державного університету «Житомирська політехніка» <http://eztuir.ztu.edu.ua/>

2. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua>

2. Наукові видання Інституту психології імені Г.С. Костюка Національної академії педагогічних наук України [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://psychology-naes-ua.institute/info/265/>

3. Науковий фаховий журнал «Вчені записки Університету «КРОК», Розділ «Психологія» [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://snku.krok.edu.ua/vcheni-zapiski-universitetu-krok/issue/archive>

4. Науковий фаховий журнал «Габітус» [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://habitus.od.ua/>

5. Scientific journal «Public administration and law review» of Scientific Center of Innovative Researches (Estonia), Chapter 3: Theoretical and practical aspects of modern psychology [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://public.scnchub.com/palr/index.php/palr/issue/archive>